

Kas ir CE zīme? Ko nozīmē saīsinājums CE?

CE marķējums ir ražotāja apliecinājums, ka prece atbilst visām attiecināmajām normatīvo aktu prasībām, Šīs prasības ir noteiktas ES direktīvās, kuras ir pārņemtas nacionālajos normatīvajos aktos. CE marķējums atvieglo uzņēmumiem pieeju ES tirgum, jo nav nepieciešama preču atkārtota pārbaude vai to pielāgošana citām prasībām. "CE" nav saīsinājums kādiem noteiktiem vārdiem, bet ir ražotāja apliecinājums, ka prece atbilst piemērojamai/ -ām direktīvai/ -ām.

Vai manai precei ir nepieciešama CE zīme?

Sākotnēji jums būtu jānoskaidro, vai uz jūsu precēm attiecas prasības, kas noteiktas kādā no Jaunās pieejas direktīvām vai Vecās pieejas direktīvām. CE zīme ir nepieciešama tikai tām precēm, kurām noteiktas prasības šajās direktīvās. Šeit nebūs iespējams aprakstīt visus preču veidus, kuriem ir noteiktas prasības šajās direktīvās, tomēr ieskatu sniedz sekojošā tabula, kurā uzskaitītas direktīvas, nacionālie normatīvie akti un direktīvu darbības jomas. Uzņēmumu vadlīnijas par vairākām ES direktīvām, kas paredz preču marķēšanu ar CE zīmi ir atrodamas arī šī mājas lapas sadaļā **Preču drošuma prasības**.

Precēm, uz kurām neattiecas šīs direktīvas, nedrīkst pievienot CE zīmi. Ir svarīgi saprast, ka ne visas preču direktīvas paredz preču marķēšanu ar CE zīmi, piemēram Vispārējā produktu drošuma direktīva, kā arī ne vienmēr noteiktā direktīva paredz visu konkrētās preču grupas produktu marķēšanu ar CE zīmi, tā piemēram mašīnu drošības direktīva neattiecas uz katru precī, kuru varētu uzskatīt par mašīnu. Tāpēc direktīvas nosaka darbības jomas, kurās ir noteikts uz kāda veida precēm prasības ir attiecināmas un Jums būtu svarīgi noskaidrot, kas ir paredzēts attiecīgajos nacionālajos normatīvajos aktos, kas ievieš šo direktīvu prasības. Saraksts ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem ir atrodamas šīs mājas lapas sadaļā **Normatīvi**.

Saraksts ar Jaunās un Vecās pieejas direktīvām, Latvijas normatīvajiem aktiem, kas paredz attiecīgu preču marķēšanu ar CE zīmi¹

ES Direktīva	Darbības joma	LR normatīvais akts
90/396/EEC	Iekārtas ar gāzveida kurināmo	10.04.2001. MK noteikumi Nr.163 „Noteikumi par iekārtām, kurās tiek izmantots gāzveida kurināmais”
2000/9/EC	Trošu ceļu iekārtas	14.08.2007. MK noteikumi Nr. 555 „Trošu ceļu iekārtu tehniskās uzraudzības kārtība”
89/106/EEC	Būvizstrādājumi	30.04.2001. MK noteikumi Nr. 181 „Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā”
2004/108/EC	Elektromagnētiskā saderība	20.06.2006. MK noteikumi Nr.483 „Noteikumi par iekārtu elektromagnētisko saderību”
94/9/EC	Iekārtas un	25.06.2003. MK noteikumi Nr.336

¹ Lūdzu ņemt vērā, ka šis nav izsmeļošs saraksts, bet ietver sevī tikai tās direktīvas, kuras ir PTAC uzraudzības kompetencē. Izsmeļošu sarakstu var redzēt, uzklikšķinot uz šo tiešsaisti: <http://www.newapproach.org/Directives/DirectiveList.asp>

	aizsargsistēmas sprādzienbīstamā vidē	„Noteikumi par sprādzienbīstamā vidē lietojamām iekārtām un aizsargsistēmām”
95/16/EC	Lifti	25.04.2000. MK noteikumi Nr.157 „Noteikumi par liftu un to drošības sastāvdaļu projektēšanas, ražošanas un liftu uzstādīšanas atbilstības novērtēšanu”
2006/95/EC	Zemsprieguma iekārtas (elektropreces)	30.05.2000. MK noteikumi Nr.187 „Iekārtu elektrodrošības noteikumi”
2006/42/EK	Mašīnu drošība	29.12.2009. MK noteikumi Nr. 195 „Mašīnu drošības noteikumi”
2004/22/EC	Mērinstrumenti	22.08.2006. MK noteikumi Nr.673 "Noteikumi par metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem"
92/42/EEC	Ūdens sildāmie katli	22.04.2004. MK noteikumi Nr.416 „Noteikumi par ūdens sildāmajiem katliem”
90/384/EEC	Neautomātiskie svāri	07.03.2006. MK noteikumi Nr.180 “Neautomātisko svaru atbilstības novērtēšanas noteikumi”
89/686/EEC	Individuālie aizsardzības līdzekļi	11.02.2003. MK noteikumi “Prasības individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, to atbilstības novērtēšanas kārtība un tirgus uzraudzība”
97/23/EC	Spiedieniekārtas un to kompleksi	02.05.2000. MK noteikumi Nr.165 „Noteikumi par spiedieniekārtām un to kompleksiem”
1999/5/EC	Radioiekārtas un elektronisko sakaru tīkla galiekārtas	21.08.2007. MK noteikumi Nr.561 „Radioiekārtu un elektronisko sakaru tīkla galiekārtu atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas un lietošanas kārtība”
94/25/EC	Atpūtas kuģi	30.08.2005. MK noteikumi Nr.647 „Noteikumi par atpūtas kuģu būvniecību, atbilstības novērtēšanu un piedāvāšanu tirgū”
87/404/EEC	Vienkāršās spiedvertnes	18.07.2000. MK noteikumi Nr.242 „Noteikumi par vienkāršām spiedvertnēm”
88/378/EEC	Rotaļlietu drošums	04.04.2000. MK noteikumi “Rotaļlietu drošuma noteikumi

Kas drīkst marķēt preces ar CE zīmi?

CE zīmi var uzlikt precei tikai ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis. Ja prece tiek ieviesta no trešajām valstīm, tad pirmais importētājs vai persona, kas ievieto precī tirgū

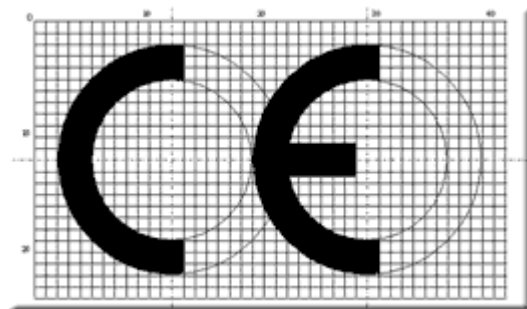
ir atbildīga par preces atbilstību piemērojamajām prasībām un atbilstošu marķēšanu ar CE zīmi.

Vai CE zīmei ir jābūt uz iepakojuma, instrukcijā vai pavaddokumentos?

Kopumā CE zīmei ir jābūt uz preces, bet attiecīgajos noteikumos var būt izņēmumi. Tā varētu būt uz iepakojuma, pavaddokumentos vai instrukcijā, bet tas precīzi katrai preču grupai būs noteikts attiecīgajos noteikumos.

Kā CE zīmei jāizskatās, cik lielai/ mazai tai vajadzētu būt?

CE zīme sastāv no sākumburtiem “CE” šādā formā:

Ja normatīvajos aktos nav noteikti speciāli izmēri, CE zīmes augstumam ir jābūt vismaz 5 mm. CE zīmi palielinot vai samazinot jāievēro norādītā zīmējuma iedaļu proporcionalitāte. CE zīmes attēls ir atrodams attiecīgo normatīvo aktu pielikumos un tā ir attēlota uz rūtiņu pamata, lai būtu skaidras proporcijas (rūtiņu fons nav daļa no marķējuma un ir tikai informācijas nolūkiem).

Lūdzam rūpīgi iepazīties ar noteiktajām proporcijām! Piemēram CE burtus neveido precīzi pusapļi, to augšējie un apakšējie zari par vienu rūtiņu sniedzās pāri pusaplim, kā arī E burta vidējais zars ir par vienu rūtiņu īsāks.

Kad preces var marķēt ar CE zīmi?

CE zīmi precēm drīkst pievienot tikai tad, kad ir gūta pārliecība par preces atbilstību noteiktajām prasībām. Atbilstību noteiktajām prasībām var pārbaudīt veicot noteiktas atbilstības novērtēšanas procedūras, kuras ir paredzētas attiecīgajos normatīvajos aktos (direktīvās). Tikai pēc tam, kad ir gūta pārliecība par preces atbilstību noteiktajām prasībām, tiek sagatavota preces atbilstības deklarācija un prece tiek marķēta ar CE zīmi. CE zīme ir preces ārējais apliecinājums atbilstībai noteiktajām prasībām.

Kādiem standartiem jāatbilst precei?

Direktīvās ir noteiktas būtiskās drošuma prasības, tomēr nav pateiktas precīzas tehniskās prasības, kurām precei jāatbilst. Tāpēc zem katras no direktīvās standartizācijas organizācijas izstrādā standartus, lai uzņēmēji tos izmantojot, varētu gūt pārliecību, ka prece izpilda direktīvu izvirzītās būtiskās drošuma prasības. Direktīvu un attiecīgo standartu saraksts ir pieejams šajā mājas lapā <http://www.newapproach.org/Directives/DirectiveList.asp>. Savukārt ar standartiem var iepazīties, kā arī tos nopirkt SIA Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrā.

Ja prece nav marķēta ar CE zīmi?

Ja prece nav marķēta ar CE zīmi, tad PTAC var izdot lēmumu par preces izņemšanu no tirgus un atbildīgajam uzņēmuma var uzlikt administratīvo sodu no 500 Ls līdz 3000 Ls, kā arī iespējama preces konfiskācija.